

Fabelachtige muziek van Bach boordevol humor

Dingeman van Wijnen

Johann Sebastian Bach schreef nooit een opera. Er zijn mensen die dat een enorm gemis vinden. Het concert van het barokorkest van het Luthers Bach Ensemble met drie vocale solisten, zaterdagavond in de fraaie Oranjezaal van het Leeuwarder stadhuis, bood de gelegenheid te proeven hoe jammer het ontbreken van een Bach-opera nu echt is.

Twee van Bachs wereldlijke cantates zou je kleine operaatjes kunnen noemen. Ze worden vaak gezamenlijk uitgevoerd of op cd gezet: de *Boerencantate* en de *Koffiecantate*. Vrolijke niemendalletjes met uiterst opgewekte muziek, en helémaal Bach. Het Luthers Bach Ensemble had gekozen voor een volledig geëscenêerde uitvoering, zonder decors maar met tal van attributen en uitbundig geacteerd. Dat leverde een soort lolligheid op waar je van moet houden, met portretten op z'n kop, muziekbladen die op de grond dwarrelen en het aantrekken van verkeerde kleren. Kost het je moeite om daar de humor van in te zien, dan heb je dubbel pech, want bezoekers die alleen het binnendragen van een kapstok al geweldig geestig vinden, gniffelen of schateren door de muziek heen, of gaan je zelfs hardop de grap uitleggen.

De eerlijkheid gebiedt natuurlijk te zeggen dat de humor in de cantates zelf van vergelijkbare aard is. Zo is de *Koffiecantate* kort samen te vatten als een anekdote over een vader die zijn dochter van het koffiedrinken af wil krijgen door haar te verbieden te trouwen, waarna ze inderdaad de kof-

fie afzweert; maar als ze dan een man mag zoeken stelt ze als huwelijkse voorwaarde het recht om wanneer ze maar wil koffie te zetten. Bach had er geen enkele moeite mee hier de fraaiste muziek voor te schrijven.

Concentratie

En de musici van het Luthers Bach Ensemble wisten daar volledig raad mee: Op de puntjes van hun stoelen vierden ze dit muzikale feestje, en ondersteunden zo sopraan Francine van der Heijden, tenor Geert Berghs en bas Marc Pantus op sublieme wijze. Van de drie zangers maakte vooral Pantus indruk, maar Van der Heijden en Berghs deden nauwelijks voor hem onder. Het vergt behoorlijk wat extra concentratie om de toch echt niet gemakkelijke muziek van Bach uit te voeren terwijl je heen en weer draaft met dienbladen, koffiepotscherven opveegt of de Oranjezaal voorziet van slingers met oranje vlaggen.

Solist binnen het ensemble was de blokfluitist Erik Bosgraaf, die het geheel met zijn virtuositeit nog feestelijker maakte. In een fantastisch solo-optreden speelde hij de *Solopartita voor fluit BWV 1013*. Een tweede extraatje was de *Badinerie* uit de *Tweede orkest-suite*, die als ouverture voor de *Koffiecantate* was geplakt. Er werd flink doorheen gelopen, maar er bleef meer dan voldoende over om van te genieten - zoals van dit hele bij vlagen fabelachtig muzikaal gespeelde concert.

❶ Luthers Bach Ensemble met de 'Bauerncantate' en 'Kaffeeantate' van J.S. Bach in de Oranjezaal van het Stadhuis van Leeuwarden, 61 bezoekers (uitverkocht)